

CURS DE CATALÀ A DISTÀNCIA NIVELL D

PAUTES D'ESTUDI DE LA UNITAT 12

Arribem a l'última unitat del curs, la 12 i, com sempre, en repassarem els continguts. S'estructura al voltant de 5 àrees.

L'Àrea 1, Comprensió i expressió escrites (pàg. 472-473), treballa la **comprensió lectora** a partir d'un text de Quim Monzó, *La correcció*.

L'Àrea 2, Expressió escrita (pàg. 474-477), aquesta vegada gira entorn de dos temes: les **característiques** generals del **llenguatge juridicoadministratiu català** (eficàcia comunicativa –és a dir, claredat, concisió, correcció, senzillesa i precisió lèxica–, equilibri entre tradició i modernitat i objectivitat –llengua neutra i respectuosa, però sense marcar unes diferències excessives entre l'Administració i l'administrat) i l'aplicació pràctica d'aquests trets diferenciadors en documents com ara **la carta, l'ofici i la sol·licitud**. **La carta** és un document de caràcter interpersonal de contingut general, no prevista en la tramitació d'un procediment administratiu. Permet tractar diversos temes i comporta un procés més lliure de redacció que l'ofici. D'altra banda, **l'ofici** és el document usat per un organisme oficial integrat dins de la tramitació d'un procediment administratiu. La principal diferència amb la carta és que l'ofici conté informació estrictament oficial i és monotemàtic. A més, en el cas dels oficis interns (situats únicament dins del procediment administratiu), no presenten cap fórmula de salutació ni de comiat. Finalment, **la sol·licitud** és un document per mitjà del qual una persona s'adreça a l'Administració amb una demanda sobre una matèria reglada i inicia un procediment administratiu. Si l'Administració no ha legislat sobre la matèria esmentada, el document s'anomena petició, que presenta una estructura molt semblant.

L'Àrea 3, Coneixements pràctics i teòrics del sistema lingüístic (pàg. 478-502), es divideix en 4 blocs diferents:

Fonètica i ortografia (pàg. 478-484) – aquest apartat repassa l'**ortografia de la r i de la h**. En el primer cas, cal posar especial atenció als prefixos i a les formes prefixades que teniu recollits a la pàg. 478 del llibre, després dels quals s'ha d'escriure una sola r (*arítmia, antireligiós, autoretrat, extraradi, grecoromà, postromàntic, ultraràpid...*). Tampoc no us salteu les remarques referents a la r final de paraula. Quant a la h, tingueu en compte que en català aquesta lletra no es pronuncia. Per tant, la majoria de dubtes a l'hora d'escriure es produeixen per aquesta raó. En aquest sentit, us ajudaran força les remarques de les pàg. 479-480 del llibre.

Morfologia (pàg. 484-491) – aquest apartat fa referència a **les preposicions febles amb, a, en, per i per a**, i completa la unitat 11, que ja tractava aquest tema. Recordeu que les preposicions fan el paper d'enllaç entre un element sintàctic i el seu complement i formen amb aquest complement una unitat sintàctica i fonètica. Entre els elements sintàctics que poden dur complements introduïts per una preposició hi ha el nom (*Vins del Penedès*) i el verb (*El relлотge és a la calaixera*). A l'hora d'estudiar aquest tema heu de tenir en compte el següent:

- La indicació del complement circumstancial (CC) que designa un sistema de locomoció es pot fer per mitjà de **amb** o **en** (*Viatja amb/en tren*).
- Com a regla general, el complement directe (CD) **no** va introduït per la preposició **a**, excepte quan es tracti d'un pronom personal tònic (*A nosaltres ni ens han mirat*) o davant *tots, tothom, ningú, el qual (la qual...)* i *qui* (*Escolta tothom/Escolta a tothom*).
- Per expressar la situació en l'espai físic (és a dir, el lloc on hi ha o on passa alguna cosa), en general s'usa la preposició **en**, però davant dels articles determinats (*el, la, els, les*) i dels topònims s'usa **a** (*Treballa en un laboratori/Treballa al laboratori*).
- Per indicar el segle en què ha tingut lloc un fet (determinacions de temps) tant es pot usar l'expressió **al segle** com **en el segle** –menys habitual– (*Els fets van ocórrer al segle XX / Els fets van ocórrer en el segle XX*).
- En canvi, en la indicació de l' any **no** es pot fer servir la preposició **a** (*La nostra filla va néixer l'any 2003/el 2003/ en 2003/ en l'any 2003* –aquestes dues últimes opcions són les menys habituals).

- Segons la proposta de Coromines i Solà, davant d'infinitiu, adverb i o conjunció es pot utilitzar **per**, tant si volem expressar causa com destinació (*Serveix per aprendre*).

Sintaxi (pàg. 491-494) – aquest apartat gira entorn de les oracions subordinades adverbials, que fan la mateixa funció que un adverb i o un complement circumstancial en una oració simple i poden dependre del verb de l'oració principal o completar tota l'oració (*Va cantar quan li van dir*). Poden ser de diferents tipus: temporals (**Quan vulguis**, *hi anirem*), locatives (*Ens trobarem on diguis*), modals o de manera (*Fes-ho com vulguis*), comparatives (*És tan simpàtic com ens van dir*), consecutives (*Ja han enviat la multa, de manera que l'hauré de pagar*), condicionals (**Si t'afanyes**, *agafaràs el tren*), concessives (**Encara que m'hi convidi**, *no hi aniré*), causals (*M'hi vull associar perquè m'interessa*) i finals (*Ho he endreçat a fi que ho trobem fàcilment*).

Lèxic (pàg. 494-502) – en aquest apartat estudiarem **el sentit figurat** que es pot donar a un mot a partir de **la comparació i els trops** (metàfora, metonímia, sinècdoc i antonomàsia). La **comparació o símil** és una estructura sintàctica i alhora semàntica, per mitjà de la qual establim una semblança o analogia entre dos objectes, dues situacions, dos estats d'ànim, és a dir, entre dos elements qualssevol. Els **trops**, en canvi, són les figures retòriques de caràcter semàntic que es produeixen per desplaçaments dels límits, quan s'usa un mot amb una significació que no és la pròpia, és a dir, que es produeix un trop quan una paraula canvia de significació. Els trops principals, tal com he esmentat abans, són la metàfora, la metonímia i també la sinècdoc i l'antonomàsia.

Podeu ampliar aquest apartat a partir de la referència bibliogràfica següent: *El català/3. Lèxic i estilística*. Josep Ruaix i Vinyet, ed. Moià, 1989.

L'Àrea 4, Marc sociolingüístic i històric de la llengua (pàg. 503-506) tracta de la situació sociolingüística actual, caracteritzada per la tendència a la normalització lingüística de la llengua catalana.

Tingueu present que us vaig enviar material complementari, preparat pel Consorci per a la Normalització Lingüística, per tal de facilitar-vos l'estudi d'aquesta part del temari.

L'Àrea 5, Expressió oral (pàg. 507) proposa una última activitat relacionada amb aquesta àrea. Clau per superar-la: fer un bon guió prèviament a l'exposició i preparar un discurs o una intervenció oral ben estructurada (és a dir, amb una introducció, un desenvolupament i una conclusió).

Calonge, maig de 2012